

Sean + Lili

**'IHE FAKAMAAU'ANGA POLISI
MAFAI HIA
FAI'ANGA LESISITA NUKU'ALOFA**

HOPO HIA CR 149/2021

'IHE VAHA'A 'OE KAU POLISI

-

TALATALAAKI

MO

SIU HOLANI/Kolomotu'a

-

FAKA'ILOA

FAI 'ENI 'IA FAKAMAAU SIMILONI TU'AKALAU

SESILIA U. 'ELIESA MA'AE TALATALAAKI

SUNIA FILI MA'AE FAKA'ILOA

TU'UTU'UNI

[1] "Oku anga maheni pe ia 'iha hopo hia hili 'ae tapuni 'ae faha'I 'ae Talatalaaki ke fokotu'u mai 'ehe Taukapo 'oku 'ikai ha hopo ke tali kiai 'ae faka'iloa

[2] 'Ihe taimi 'oku fai mai ai ha fokotu'u pehe ni, koe fatongia tefito pe 'oe fakamaau kene fakakaukau'I pe 'oku 'iai ha fakamo'oni fe'unga, 'aia 'o kapau leva 'oku fai ha tui kiai 'e taau leva ke fakahalaia'I ai 'ehe Fakamaau'anga 'ae Faka'iloa [**Practice Note 1/1992**]

[3] Koe me'a tefito(issue) leva ke fai kiai ha tokanga heni, koe **fe'unga(sufficiency)** pe kohono 'ai ke mahino ange, koe 'iai ha **fakamo'oni fe'unga**. Koe ngaahi me'a hange koe tu'unga falala'anga(credibility) 'oe kau fakamo'oni pe koe falala'anga(reliability) 'oe ngaahi fakamo'oni kuo ui mo 'omai kihe Fakamaau'anga, 'oku 'ikai koha ngaahi me'a mahu'inga ia 'ihe konga ko'eni 'oe Hopo [**Practice Note 01/1992**]

[4] 'Ihono ngaue'aki(adopting) 'ae fakahinohino koia 'a Justice Schuster 'ihe Hopo **R v 'Anau [2008]TOLR 49: [2008] TLR 248(12 September 2008)** fekau'aki moe konga 'uluaki(First Limb) 'o ha fokotu'u 'oku 'ikai ha hopo ke

tali, pea ka fokotu'u mai leva 'ehe Taukapo hili e tapuni 'ae Talatalaaki 'oku 'ikai ha hopo ke tali koe'uhi kuo 'ikai malava 'ehe Talatalaaki 'o fakamo'oni'I mai ha taha 'oe ngaahi 'elemeniti mahu'inga 'oe hia kuo tukuaki'I 'aki e faka'iloa

[5] 'Aia ko'ene fokotu'u mai 'oku te'eki 'omai 'ehe Talatalaaki ha fakamo'oni 'e taha ke fakamo'oni'I mai 'aki 'ae taha pe kotoa e ngaahi 'elemeniti 'oe hia, 'oku 'ihe uma ia 'oe taukapo kene tuhu'I mai 'ihe'ene fokotu'u 'ae 'elemeniti pe ngaahi 'elemeniti 'oe hia, 'oku te'eki malava 'omai 'ehe Talatalaaki ha fakamo'oni **FE'UNGA** kiai

'OKU TU'UTU'UNI AI:

[6] Koia 'ihe hopo ni, kuo tapuni 'ae faha'I 'ae Talatalaaki hili ia 'ene ui mai ha kau fakamo'oni 'e toko 3 pea pehe kihe ngaahi fakamo'oni fakahaha [exhibit]pea 'oku tui 'ae Fakamaau'anga ni 'oku 'iai 'ae "**fakamo'oni fe'unga**" 'ihe hopo ke fai ha tali kiai 'ae faka'iloa

FAI 'I NUKUALOFA 'IHONO 22³ Sune, 2021

FAKAMA'AU POLISI